

UNIWERSYTET MUZYCZNY FRYDERYKA CHOPINA
Wydział Reżyserii Dźwięku

Nazwa przedmiotu: Analiza dźwięku w filmie				
Jednostka prowadząca przedmiot: Wydział Reżyserii Dźwięku			Rok akademicki: 2024/2025	
Kierunek: Reżyserii dźwięku		Specjalność: Reżyseria dźwięku w filmie i TV, Reżyseria muzyczna, Reżyseria dźwięku w multimedialach Reżyseria dźwięku w filmie i TV + multimedia		
Forma studiów: stacjonarna, II st.		Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)		Status przedmiotu: obowiązkowy (FT)/ obieralny (RM, MM, FT+MM)
Forma zajęć: seminarium		Język przedmiotu: polski	Rok/semestr: I / I-II	Wymiar godzin: 30
Koordynator przedmiotu		Kierownik Katedry Reżyserii Dźwięku		
Prowadzący zajęcia		prof. dr hab. Joanna Napieralska, dr Iga Kałduńska		
Cele przedmiotu		Prezentacja analityczna wybitnych osiągnięć artystycznych i warsztatowych w dziedzinie reżyserii dźwięku filmowego – w celu uświadomienia znaczenia różnych aspektów zjawisk dźwiękowych towarzyszących obrazom filmowym		
Wymagania wstępne		Potrafi świadomie odbierać warstwę dźwiękową filmu		
Kategorie EU	Nr EU	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ		Symbol EU kierunkowy
Wiedza (W)	1	Zna konwencje i style filmowej wypowiedzi		S2_W01
	2	Zna dźwiękowe środki wyrazu		S2_W04
	3	Zna najważniejsze osiągnięcia realizacyjne w dziedzinie kreacji warstwy dźwiękowej filmów		S2_W03
Umiejętności (U)	4	Potrafi wyróżnić i zinterpretować rolę dźwięku w narracji filmu oraz wpływ na jego wartości artystyczne i emocjonalne		S2_U05
	5	Potrafi dostrzec problem artystyczny lub realizacyjny związany z warstwą dźwięku, poddać go profesjonalnej analizie i opracowaniu		S2_U11
Kompetencje społeczne (K)	6	Rozumie współodpowiedzialność za pracę całego zespołu twórców dzieła filmowego, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób		S2_K01
	7	Posiada umiejętność krytycznej oceny w zakresie reżyserii dźwięku w filmie		S2_K04
TREŚCI PROGRAMOWE				
Zajęcia prowadzone są w blokach po trzy godziny zegarowe. Zagadnienia są referowane wieloaspektowo przez wykładowcę oraz przez studentów, przygotowujących poparte przykładami z filmografii referaty na zadany temat.				
Semestr I				
1. Konwencja filmu a plan analizy dźwięku w filmie: narracja, dramaturgia, emocja. Funkcje dźwięku w filmie: narracyjna, dramaturgiczna, emocjonalna, organizacja czasowa, opisywanie przestrzeni, kreowanie bohatera realistycznego i mistycznego. Muzyka immanentna/diegesis, transcendentna/nondiegesis. Relacje muzyki z obrazem: empatyczna, dystansująca, kontrapunktująca, zgodność rytmiczna: zewnętrzna i wewnętrzna.				
2. Sound design jako odpowiedź na konwencję filmowej wypowiedzi. Udział dźwięku w budowaniu dramaturgii filmu opowiadanego w kilku wątkach równoległych. Dźwiękowa kreacja czasoprzestrzeni oraz bohatera filmowego.				
3. Dźwiękowe kreowanie bohatera mistycznego. Alter ego bohatera realistycznego. Konwencje bohatera mistycznego: widzialnego i niewidzialnego. Zjawisko EVP i jego konsekwencje w koncepcjach filmowych bytów mistycznych.				

4. Sound design jako kompozycja dźwięków specjalnych i okołomuzycznych. Emancypacja dźwięków filmowych. Dźwiękowe frazy narracyjne i abstrakcyjne.				3
Semestr II				
5. Rola dźwięku w kształtowaniu niechronologicznych struktur czasowych.				4
6. Dźwięk filmowy wobec umownej bądź nierealistycznej konwencji scenograficznej.				4
7. Dźwiękowa kreacja bohatera filmu animowanego.				4
8. Analiza wybranych scen pod kątem udziału dźwięku w narracji, dramaturgii, emocji filmu. Seminarium na podstawie prezentacji studenckich.				3
Przykłady filmowe – z zasobów pedagogów, studentów, biblioteki UMFC.				
Metody kształcenia	1. wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień 2. analiza przypadków 3. konwersatorium 4. prezentacje uczestników			
Metody weryfikacji EU	Ponumerowane metody weryfikacji			Nr EU
	1. Ocena aktywności w dyskusji krytycznej w trakcie zajęć			S2_W03, S2_U05
	2. Przeglądanie			S2_U05, S2_U11, S2_K01, S2_K04
KORELACJA EU Z TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI, METODAMI KSZTAŁCENIA I WERYFIKACJI EU				
Nr EU	Treści kształcenia		Metody kształcenia	Metody weryfikacji
1	1, 8		1	1
2	3		1	1
3	2, 3, 4, 5, 6, 7		1	1,2
4	1		2, 3	1
5	1,8		2,3	1,2
6	1, 8		2,3	1,2
7	8		4	2
Warunki zaliczenia	Zaliczenie bez stopnia – na podstawie aktywnej obecności na zajęciach analitycznych i prezentacji przykładu ilustrującego dowolnie wybrane problemy korelacji obrazu i dźwięku filmowego			
Rok	I		II	
Semestr	I	II	III	IV
ECTS	1	1		
Liczba godzin w tyg.	1	1		
Rodzaj zaliczenia	zal.	zal.		
Literatura podstawowa				
Chion Michel, Audiovision , New York 1999				
Doane Mary Ann, The Voice in the Cinema: The Articulation of Body and Space, w: Film Sound. Theory and Practice, ed. Elisabeth Weis, John Belton, New York 1985, s. 162–176				
Helman Alicja, Rola muzyki w filmie, Warszawa 1964				
Lissa Zofia, Estetyka muzyki filmowej. Kraków 1964				
Płazewski Jerzy, Język filmu , Warszawa 2008				
Sonnenschein David, Sound Design, The Expressive Power of Music, Voice and Sound Effects in Cinema , Studio City 2001.				

Filmografia

11:14. Greg Marcks. Kanada, USA 2005

Amores Perros. Alejandro González Iñárritu. Meksyk 2000

Angielski pacjent (The English Patient). Anthony Minghella. USA, Wielka Brytania 1996

Bez lęku (Fearless). Peter Weir. USA 1993

Biegnij Lola, biegnij (Lola rennt). Tom Tykwer. Niemcy 1998

Byliśmy żołnierzami (We Were Soldiers). Randall Wallace. Niemcy, USA 2002

Ciekawy przypadek Benjamina Buttona (The Curious Case of Benjamin Button). David Fincher. USA 2008

Człowiek na torze. Andrzej Munk. Polska 1956

Cztery noce z Anną. Jerzy Skolimowski. Polska 2008

Dawno temu w Ameryce (Once Upon a Time in America). Sergio Leone. USA, Włochy 1984

Dowód (Proof). John Madden. USA 2005

Guzikowcy (Knoflíkáři). Petr Zelenka. Czechy 1997

Mały Budda (Little Buddha). Bernardo Bertolucci. Francja, Wielka Brytania, Włochy, Liechtenstein 1993

Memento. Christopher Nolan. USA 2000

Niczego nie żałuję – Edith Piaf (La Môme). Olivier Dahan. Czechy, Francja, Wielka Brytania 2007

Obywatek Kane (Citizen Kane). Orson Welles. USA 1941

Ojciec chrzestny II (The Godfather: Part II). Francis Ford Coppola. USA 1974

Podziemny krąg (Fight Club). David Fincher. Niemcy, USA 1999

Pokuta (Atonement). Joe Wright. Francja, Wielka Brytania 2007

Pora umierać. Dorota Kędzierzawska. Polska 2007

Raport mniejszości (Minority Report). Steven Spielberg. USA 2002

Rashômon. Akira Kurosawa. Japonia 1950

Rekonstrukcja (Reconstruction). Christoffer Boe. Dania 2003

Rydwany ognia (Chariots of Fire). Hugh Hudson. Wielka Brytania 1981

Sherlock Holmes. Guy Ritchie. Niemcy, USA 2009

Ścigany (The Fugitive). Andrew Davis. USA 1993

Tam, gdzie rosną poziomki (Smultronstället). Ingmar Bergman. Szwecja 1957

Trzeba zabić tę miłość. Janusz Morgenstern. Polska 1972

Trzy kolory: Niebieski. Krzysztof Kieślowski. Francja, Polska, Szwajcaria, Wielka Brytania 1993

Underground. Emir Kusturica. Czechy, Francja, Niemcy, Węgry, Bułgaria, Jugosławia 1995

Zezowate szczęście. Andrzej Munk. Polska 1960

1917, reż. Sam Mendes, 2019

Filmy z eksperymentu Weroniki Rażnej z jej opracowaniem dźwiękowym:

Jeż Jerzy. Wawszczyk, Leśniak, Tarkowski. Polska 2011

Alarm. Jang. 2013

W głowie się nie mieści (Inside Out). Pete Docter. USA 2015 (Pixar)

Mishima: A Life in Four Chapters, reż. Paul Schrader, 1985

Dogville, reż. Lars von Trier, 2003

Manderlay, reż. Lars von Trier, 2005

Anna Karenina, reż. Joe Wright, 2012

Grand Budapest Hotel, reż. Wes Anderson, 2014

Angielski pacjent, reż. Anthony Minghella, 1996.
Arizona Dream, reż. Emir Kusturica, 1993.
Co kryje prawda, reż. Robert Zemeckis, 2000.
Do the Right Thing, reż. Spike Lee, 1989.
Do utraty tchu, reż. Jean Luc Godard, 1960.
Dziewczyny do wzięcia, reż. Janusz Kondratiuk, 1972.
Głosy, reż. Michael Keaton, 2005.
Good Bye Lenin, reż. Wolfgang Becker, 2003.
Hannibal, reż. Ridley Scott,

Hurt Locker, reż. Kathryn Bigelow, 2008.
Katalin Varga, reż. Peter Strickland, 2009.
Krajobraz po bitwie, reż. Andrzej Wajda, 1970.
Limousine, reż. Jerome Dasser, 2009.
Lokator, reż. Roman Polański, 1976.
Love Me Tonight, reż. Rouben Mamoulian, 1932.
Mishima: A Life in Four Chapters, reż. Paul Schrader, 1985.
Monachium, reż. Steven Spielberg, 2005.
Nemesis, reż. Nicole Mosleh, 2010.
Nieściszalni, reż. Ola Simonsson, Johannes Stjärne Nilsson, 2010

Ojciec chrzestny, Francis Ford Coppola, 1972

Obywatel Piszczek, reż. Andrzej Kotkowski, 1988.
Piknik pod Wiszącą Skatą, reż. Peter Weir, 1975.
Pokuta, reż. Joe Wright, 2007
Przedwiośnie, reż. Filip Bajon, 2001.
Słoń, reż. Gus Van Sant. 2003.
Solo, reż. Maciej Pisarek, 2008.
Szeregowiec Ryan, reż. Steven Spielberg, 1998.
The Birds, reż. Alfred Hitchcock, 1963.
Ucieczka z kina „Wolność”, Marczewski, 1990
Weiser, reż. Wojciech Marczewski, 2000.
Ukryte, reż. Michael Haneke, 2003.
Uwierz w ducha, reż. Jerry Zucker, 1990.
Weiser, reż. Wojciech Marczewski, 2000.
Z odzysku, reż. Sławomir Fabicki, 2006.
Ziemia obiecana, reż. Andrzej Wajda, 1975 .

Literatura uzupełniająca

Kasperek Magdalena, Dźwiękowe kreacje bohatera niewidomego w filmach fabularnych i dokumentalnych, praca magisterska, Wydział Reżyserii Dźwięku UMFC, 2017
Napieralska Joanna, Weiser dramaturgiczna rola dźwięku , Warszawa 2006.
Napieralska Joanna, Sound Design. Droga Emancypacji dźwięków filmowych, Warszawa 2013
Napieralska Joanna, Analiza dźwięku w filmie, w: Multimedia Estetyka dźwięk, Warszawa, 2017
Ondaatje Michael. The Conversations. Walter Murch and the Art of Editing Film , New York 2004
Smoleń Rafał , Sound design w kinie amerykańskim – szczególny rodzaj reżyserii dźwięku w filmie, Warszawa 2007, praca magisterska, Wydział Reżyserii Dźwięku UMFC
Stankiewicz Iga, Rola dźwięku w kształtowaniu filmowych struktur niechronologicznych, praca magisterska, Wydział

Reżyserii Dźwięku UMFC, 2011
 Rażna Weronika, Wpływ dźwiękowej ekspresji bohatera filmu animowanego na subiektywną ocenę jego typu osobowości przez widza, praca magisterska, Wydział Reżyserii Dźwięku UMFC, 2012
 Artykuły i wywiady za stron internetowych www.filmsound.org , <http://mixonline.com/>

KALKULACJA NAKŁADU PRACY STUDENTA			
	Liczba godz.		Liczba godz.
Zajęcia dydaktyczne	30	Przygotowanie się do prezentacji / koncertu	
Przygotowanie się do zajęć		Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	20
Praca własna z literaturą	10	Inne	
Konsultacje			
Łączny nakład pracy w godzinach	60	Łączna liczba punktów ECTS	2

Możliwości kariery zawodowej

Przedmiot uzupełnia wiedzę i umiejętności niezbędne do realizacji przedmiotów „Reżyseria dźwięku w filmie” i „Kreacja dźwięku w formach audiowizualnych”

Ostatnia modyfikacja		
Data	Imię i nazwisko	Czego dotyczy modyfikacja
30.10.2024	Joanna Napieralska	dostosowanie do nowego formularza PRK